

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van Het kasteel met aanhorigheden te Zonnebeke

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 mei 2009 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen kasteel met aanhorigheden te Zonnebeke;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 oktober 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

1° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

KASTEEL MET DIENSTGEBOUWEN EN ERF, gelegen te Zonnebeke (Zonnebeke), leperstraat 5-7;

bekend ten kadaster:

Zonnebeke, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 650R.

./..

2° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

CONCIËRGEWONING, gelegen te

Zonnebeke (Zonnebeke), Ieperstraat 5-7;

bekend ten kadaster:

Zonnebeke, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 642Y(DEEL).

3° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

OMHEININGSMUUR MET TOEGANGSPOORTEN, gelegen te

Zonnebeke (Zonnebeke), Ieperstraat 5-7;

bekend ten kadaster:

Zonnebeke, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 619F(DEEL), 642X(DEEL), 642Y(DEEL).

4° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

VIJVER, gelegen te

Zonnebeke (Zonnebeke), Ieperstraat 5-7;

bekend ten kadaster:

Zonnebeke, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer(s) 619F(DEEL).

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische, in casu de architectuurhistorische, waarde :

De gebouwen op het kasteeldomein van Zonnebeke behoren tot de kwaliteitsvolle wederopbouwarchitectuur, gerealiseerd naar ontwerp van architect Theodore Raison (1869-1937) in nauwe samenwerking met de bouwheer. Naar architecturale vormgeving zijn de gebouwen geïnspireerd op de Normandische bouwstijl, welke aansluit bij de toen gangbare vakantiearchitectuur met name de zogenaamde cottigestijl. Deze stijl is voornamelijk in het kasteel herkenbaar, maar vertaalt zich tevens in de andere gebouwen zij het in een vereenvoudigde versie. Typisch zijn: de gebogen ver overstekende zadeldaken op houten modillons en de windborden aan de zijgevelzijde; de hoge schoorstenen; het witgeschilderde baksteenparement in afwisseling met het donkerrood beschilderde pseudo-vakwerk; de overdekte terrassen.

Het kasteel vertoont bovendien een gaaf bewaard interieur zowel naar indeling als naar materiaalgebruik.

De ontwerper Theodore Raison wordt beschouwd als een der belangrijke architecten en theoretici van de wederopbouw in West-Vlaanderen. In dit kader maakte hij samen met zijn vriend - architect Alfred Ronse, een studie over de hoevebouw en de landelijke bebouwing in West-Vlaanderen. Dit onderzoek resulteerde in het werk 'Fermes - types et constructions rurales en West-Flandre', waarin wordt gepleit voor een vernieuwd functionalisme in de hoevebouw uitgaande van de bestaande regionale studies.

./..

De pseudo-vakwerkbouw van het kasteel van Zonnebeke en van zijn bijgebouwen vormen een mooie illustratie van hoe traditionele architecten als Raison omgingen met nieuwe materialen (beton, cement). Het is geen houten vakwerkbouw maar een betonnen imitatie.

De vijver, gevoed door de Zonnebeek, is één van de weinig zichtbare restanten binnen het domein welke teruggaat op het vroegere abdijcomplex. Bovendien vormt deze waterpartij een belangrijk element in de parkaanleg als oostwestelijke as en als visueel accent vanuit het kasteel.

De sociaal-culturele waarde :

Dit kasteel vormt een materiële getuigenis van de levenswijze van de landadel en hun aanpak van de wederopbouw, kort na de eerste wereldoorlog. Het kasteel werd opgetrokken ca.1924 in opdracht van de familie Iweins met gebruik van bakstenen uit de eigen steenbakkerij; daarnaast werden hergebruikte bouwmaterialen zoals Atrechtse zandsteen en oude baksteen afkomstig van de voormalige abdij aangewend voor de wederopbouw, dit in combinatie met het 'moderne' materiaal, beton. De verschillende componenten van het oorspronkelijke domein - met name kasteel, conciërgewoning, hengelhuisje, erf met nutsgebouwen, vijver, omheiningmuur met ingangspoorten - bleven intact bewaard.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 en 5 juni 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006 en 18 september 2009).

Brussel,

22 -12- 2009

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS